

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

A.H.K. van Viegen (Partij voor de Dieren)

(d.d. 15 november 2011)

Nummer

2579

Onderwerp

Dierproeven

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Ook dit nieuw college heeft inmiddels aangegeven geen medewerking te verlenen aan dierproeven en wil dierenleed verminderen. Vanuit haar provinciale taak ter stimulering van de regionale economie, specifiek, het stimuleren van kennisinnovatie, kan de provincie een bijdrage leveren aan het stimuleren van vermindering van dierproeven en kan daarmee dierenleed verminderen.

Jaarlijks sterven er in Nederland ruim 500.000 proefdieren en ruim 400.000 overbodig gefokte en gedode dieren. Op deze muizen, ratten, kippen, konijnen, cavia's, honden, katten en andere dieren worden dag in dag uit proeven gedaan. Proefdieren hebben meestal een afschuwelijk leven. Ze zitten alleen of met vele soortgenoten in kleine kooien waar ze zich vrijwel niet kunnen bewegen en waar weinig afleiding te vinden is. Tijdens de experimenten ondergaan de dieren gruwelijke behandelingen. Het overgrote deel van de dierproeven in Nederland wordt uitgevoerd voor medisch onderzoek. Daarnaast worden er proefdieren gebruikt op universiteiten en hogescholen voor onderwijs en onderzoek en voor het testen van de giftigheid van stoffen.

TNO

Onderzoeksinstituut TNO stopt met dierproeven op apen. In het recentelijk verschenen rapport 'Dierproeven jaarverslag' geeft het onderzoeksinstituut TNO aan niet langer experimenten op niet-menselijke primaten (apen) uit te voeren. Vorig jaar werden nog 31 niet-humane primaten door TNO gebruikt voor onderzoek. TNO zegt dat het aantal opdrachten waarvoor apen nodig zijn terugloopt en laat deze proeven daarom voortaan aan anderen over. TNO gaat nog wel door met proeven op onder meer zebrafissen, minivarkens en knaagdieren. TNO gebruikte vorig jaar ruim 12.000 dieren voor wetenschappelijk onderzoek. In 2006 waren dat er nog bijna 26.000.

Medical Delta

De basis van Medical Delta is de synergie tussen de Universiteit Leiden, de Erasmus Universiteit Rotterdam en Technische Universiteit Delft. Door de faciliteiten, infrastructuur en onderzoeksprogramma's op elkaar af te stemmen tracht Medical Delta een vooraanstaand kennisregio op het gebied van Medical Technology en Life Sciences van Europa te worden. Dit gaat gepaard met een groot aantal dierproeven.

Health-TIES

De Medical Delta Zuid-Holland participeert in Health-TIES. Health-TIES is een samenwerkingsverband tussen vooraanstaande life sciences regio's in Europa: Zürich (Zwitserland), Oxford & Thames Valley (Verenigd Koninkrijk), BioCat (Catalonië), Debrecen (Hongarije) en Medical Delta (Zuid-Holland). Met deze samenwerking beogen zij innovatie in de gezondheidszorg te versnellen. Bedrijven, kennisinstellingen en overheden in de regio's bundelen hun krachten om te komen tot een gezamenlijke onderzoeksagenda voor kanker, hart- en vaatziekten, ziekten op het gebied van het zenuwstelsel en infectieziekten, die eveneens gepaard gaan met een groot aantal dierproeven.

Regeling Pieken in de Delta

De regeling Pieken in de Delta (PID) had tot doel door middel van het verstrekken van subsidie het ondernemers- en vestigingsklimaat in Nederland te versterken. Begin 2011 is de regeling gesloten en kan men geen subsidie meer aanvragen, omdat de rijksoverheid het regionaal economisch beleid gaat decentraliseren en daarom worden de subsidiemogelijkheden na 2010 niet verlengd. Staatssecretaris Bleker wil een al te abrupte overgang voorkomen en stelt daarom eenmalig een bedrag van 35 miljoen euro beschikbaar. De provincies zijn zelf verantwoordelijk voor de besteding. Het Leiden Science Bio Park (LSBP) ontving uit deze regeling subsidie.

- 1. Bent u het met onze fractie eens dat het aantal proefdieren en dierproeven verminderd moeten worden en dat de ontwikkeling van alternatieven gestimuleerd moet worden? Op welke wijze kan dit volgens u vanuit provinciaal beleid worden beïnvloed?*

Antwoord

Wij blijven van mening dat het aantal dierproeven verminderd zou moeten worden. De ontwikkelingen op het Leiden Biosciencepark waar het grootste aantal bedrijven zit wijzen ook in die richting. Nieuwe modellen en innovaties zorgen daarvoor. Bovendien neemt het aantal dierproeven nog steeds af in vergelijking tot de landelijke cijfers. Het LUMC steekt wat betreft het aantal dierproeven nog steeds "gunstig" af ten opzichte van andere Medische Centra.

Dierproeven mogen alleen worden verricht als er gegronde redenen voor zijn, en wel voor welomschreven doeleinden. Dat betekent dat het aantal dierproeven zoveel mogelijk moet worden beperkt, en waar mogelijk te worden vervangen door andere methoden. Alle dierproeven in Nederland en dus ook die in Leiden en Rotterdam worden beoordeeld door een onafhankelijke Dierexperimenten commissie. Dierproeven mogen alleen worden uitgevoerd door organisaties die daar een vergunning voor hebben.

Er is bij de partijen op het Bio Science Park nog steeds veel aandacht voor het zoeken naar en gebruik van alternatieven voor dierproeven. Vooral op het gebied van vervanging is in Leiden succesvol onderzoek verricht naar alternatieven voor dierproeven. Het LUMC werkt nauw samen met TNO aan proefdiervrije onderzoeksmodellen.

De provincie zal innovaties in de life & health science, passende in EFRO, die het aantal dierproeven verminderen zeker steunen. Het onlangs geopende NECEN, een met EFRO en provinciegelden gefinancierde ultra fijne microscoop zal het aantal dierproeven doen verminderen. De microscoop is veel beter en sneller in staat om ziektebeelden op te sporen en diagnoses te stellen.

2. *Diverse instanties waar dierproeven gedaan worden, ontvangen geld van de provincie. Wat zijn criteria in het provinciale financierings- en subsidiebeleid ten aanzien van instanties waar proefdieren gebruikt worden?*

Antwoord

De provincie geeft geen geld aan instanties die dierproeven doen. Het LUMC en universiteiten zijn vaak cofinanciers van gezamenlijke projecten om innovaties of werkgelegenheid te stimuleren. De provincie co-financiert alleen nog via EFRO in innovatieve projecten. Het gaat om de gebruikelijke criteria van EFRO. Die zeggen niets over dierproeven.

Toelichting vraag 4 en 5

*In de begroting 2012 staat het volgende onder taak 3.4.3. beschreven:
Zuid-Holland herbergt een aantal sterke clusters waarvoor de provincie samen met partners in de regio schaalsprongprogramma's ontwikkelt. Het gaat onder andere om Chemie, Energie, Biobased Economy, Cleantech, Medical Delta/Life Sciences, Greenports, Delta/Maritiem, Logistiek en ICT.*

3. *De provincie Zuid-Holland is partner van Medical Delta en participeert in Health-TIES. Op welke manier geeft u daar inhoud aan en op welke wijze betreft u uw beleid om direct, dan wel indirect, niet mee te werken aan dierproeven?*

Antwoord

Dat hebben wij niet in het beleid opgenomen. Dit is ook niet aan de orde in de plannen van beide initiatieven. De organisaties zelf werken aan modellen die dierproeven verminderen.

4. *Bent u bereid in de toekomst af te zien van directe dan wel indirecte financiële steun aan bedrijven en instituten waar proefdieren worden gehouden c.q. dierproeven worden uitgevoerd, anders dan financiering ten behoeve van vervanging van dierproeven? Zo ja, op welke termijn? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De provincie geeft geen geld aan organisaties die zich bezig houden met dierproeven. De provincie investeert in het organiserend vermogen van de Medical Delta en in nieuwe ontwikkelingen die eerder dierproeven terugdringen. Bijvoorbeeld zoals genoemd NECEN maar ook Imaging/scanprojecten. Populatiegegevens en cohorten worden dan beter benut om tot nieuwe medische oplossingen te komen. Deze opstelling zal niet veranderen.

Toelichting vraag 6 en 7

Als antwoord op vragen (nr. 2323, d.d. 3 november 2009) geeft u aan geld (onder meer Pieken in de Delta) toe te kennen aan Leiden Bio Science Park met als doel stimulering van kennisinnovatie en arbeidsmarktontwikkeling?

6. *Geeft u op dit moment hier nog steeds geld aan? Zo ja, hoeveel en met welk doel?*

Antwoord

De provincie investeert in planontwikkeling van het park zelf en in de cofinanciering van projecten (EFRO). De bedragen verschillen per project. Aan Leiden Bioscience-park foundation is de afgelopen jaren 150.000 per jaar gegeven maar dat stopt nu. Er is in het verleden 10 miljoen voor de ontsluiting van het park gegeven. De oprichting van de Excellerator voor startende ondernemingen, NECEN (electronen microscoop) en een Bio simulation fabriek waar bedrijven en studenten kunnen testen en in onderwijsprojecten. De afgelopen vijf jaar is dat circa 3 miljoen. In de toekomst wordt vooral geïnvesteerd in het organiserend vermogen van de Medical Delta en in het internationale samenwerkingsverband van Health TIES.

7. *U geeft in de bovenstaande beantwoording financiële ondersteuning voor innovatie te willen geven, specifiek gericht op vervanging van dierproeven. Destijds kon geen specifiek bedrag genoemd worden. Is de hoogte van het bedrag inmiddels bekend? Zo ja, hoeveel en hoe wordt dit bedrag besteed, met andere woorden bent u vanuit uw provinciale kerntaak met betrekking tot het stimuleren van de economie en kennis-innovatie bereid om financiële middelen ter beschikking te stellen om vervanging van dierproeven te stimuleren om daarmee dierenleed te verminderen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De Provincie investeert niet specifiek in projecten ter voorkoming van dierproeven. Bedragen noemen blijft lastig, omdat het moeilijk is aan te tonen dat iets dierproeven voorkomt. Maar zoals gezegd de financiering van NECEN en projecten als Population Imaging is zeker een positieve bijdrage aan het verminderen van dierproeven. In NECEN hebben we ruim 1 miljoen geïnvesteerd. Bij Population Imaging zal het om een zelfde soort bedrag gaan. Goede ideeën die passen in onze cofinancieringskaders worden gesteund.

Den Haag, 20 december 2011.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

wnd. secretaris,

voorzitter,

M.M. van der Kraan

J. Franssen